

İFLAS HUKUKU

İflas ; ticaret mahkemesi tarafından iflasına karar verilen bir borçlunun (müflisin), haczedilebilen bütün mal varlığının, cebri icra yoluyla paraya çevrilerek, bundan bilinen bütün alacaklılarının tatmin edilmesini sağlayan toplu bir cebri icra yoludur.

Ferdi icrada, borçlunun bir veya birkaç alacaklısı, mal varlığındaki bir veya birkaç şeyden, alacağını karşılayacak nispette mal haczederek alacaklarını tahsil etmeye çalışmaktadırlar. Oysa ki iflasta, borçlunun bütün alacaklıları ve tüm mal varlığı söz konusudur. Müflisin haczedilebilen bütün mal ve haklarının tamamı “iflas masasını” teşkil eder. Masayı teşkil eden bu mallar, müflisin borçlarının ödenmesine tahsis olunur.

Ferdi icra, borçlu olan herkes hakkında uygulanabilir; iflas ise, kural olarak tacirler hakkında uygulanabilir. Tacirler, her türlü borçlarından dolayı iflasa tabidirler. Buna göre bir tacir, hem ticari işletmesi ile ilgili olan ticari borçlarından, hem de işletmesi ile ilgili olmayan adi borçlarından dolayı iflasa tabidir.

Bir borçlu aleyhine yapılan iflas takibinin ve iflas davasının neticesinden bütün alacaklılar istifade ederler. İflas hukukunda, aksi belirtilmiş olmadıkça alacaklılar arasında eşitlik vardır. Masadaki mal ve hakların tasfiyesi neticesinde elde edilen para, bütün alacaklılar arasında, alacakları nispetinde eşit bir şekilde paylaşılır

İflas kararının, ticaret mahkemesi tarafından verilmesi zorunludur. İflasa tabi bir borçlu, yasada öngörülen koşulların

gerçekleşmesi halinde alacaklılarının talebini beklemeden, ticaret mahkemesine başvurarak, kendi iflasını da isteyebilir.

II. Türleri

Üç çeşit iflas yolu vardır;

- İflas yoluyla adi takip,
- Kambiyo senetlerine mahsus iflas yolu,
- Doğrudan iflas yolu.

1. Adi İflas Yolu

Borçlusunu iflas yolu ile takip etmek isteyen alacaklı, alacağı bir kambiyo senedine bağlı ise kambiyo senetlerine mahsus iflas yoluna, değilse adi iflas yoluna başvurur.

Alacaklı, takibe icra dairesinde yapacağı bir iflas talebi ile başlar. Borçluya bir iflas ödeme emri gönderilir. Borçlu yedi gün içinde borcunu öderse takip son bulur; ödemezse, alacaklı ticaret mahkemesinde iflas davası açarak borçlunun iflasına karar verilmesini talep eder.

Borçlu, ödeme emrinin tebliğinden itibaren yedi gün içinde itiraz ederse, takip durur. Bu durumda alacaklı, ticaret mahkemesinde borçlunun iflasına karar verilmesi ile birlikte itirazın kaldırılmasını da talep etmelidir.

a. İflas Davası

İflas takibi yapan alacaklı, borçlu aleyhine bir sene içinde, borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki ticaret mahkemesinde iflas davası açmak zorundadır.

Alacaklının iflas davası açması üzerine ticaret mahkemesi alacaklıların menfaatlerini korumak için iflas muhafaza tedbirleri alınmasına gerek olup olmadığına karar verir.

Mahkemenin incelemesi, borçlunun iflas ödeme emrine itiraz edip etmemesine göre ikiye ayrılır.

- Ödeme Emrine İtiraz Edilmemiş ise Alacaklı açacağı iflas davasında, borçlunun ödeme emrine itiraz etmediğini ve borcunu ödemediğini belirterek, sadece iflas kararı verilmesini isteyecektir. Bu durumda ticaret mahkemesi, alacağın varlığı ile ilgilenmeksizin usulü bakımdan takip ve dava talebini inceleyerek karar vermek zorundadır.

- Ödeme Emrine İtiraz Edilmiş ise

Alacaklı iflas davasında itirazın kaldırılması ve borçlunun iflasına karar verilmesini talep etmelidir. Ticaret mahkemesi, öncelikle itirazın kaldırılması talebini inceler ve buna göre itirazı uygun görmezse, itirazın kaldırılması ile birlikte “depo kararı” verir.

b. Depo Kararı

Depo kararı ile mahkeme borçluya, yedi gün içinde faiz ve icra masrafları ile birlikte borcunu ifa etmesini veya o miktar parayı mahkeme veznesine depo etmesini emreder. Depo kararı ile borçluya borcunu ödeyerek iflastan kurtulabilmesi için son bir imkan verilmektedir. Bu yedi gün içinde borç depo edilmediği takdirde iflasına karar verilir.

c. İflas Kararı

Depo kararı üzerine, borçlu borcunu depo etmez ise, ticaret mahkemesi iflasına karar verir. İflas kararı verildiği anda borçlu hakkında iflas açılmış olur. Mahkeme iflas kararını derhal yargı çevresi içindeki iflas dairesine bildirir. İflas dairesi de kararı gecikmeksizin ilan eder ve gereken yerlere bildirir

Dava açıldıktan sonra, iflas kararı verilinceye kadar, alacaklı davasını geri alabilir; ancak, iflas kararı verildikten sonra, davasını geri alamaz.

d. İflas Kararının Temyizi

İflas davasının reddi veya borçlunun iflası hakkında ticaret mahkemesi kararları aleyhine, kararın tebliği tarihinden itibaren on gün içinde temyiz yoluna gidilebilir. Ancak, kararın temyiz edilmiş olması hükümlerini meydana getirmesine engel olmaz. İflas idaresi, derhal kararı ilan eder ve gereken yerlere bildirir. İflas masasının teşkili için gereken işlemler yapılır; iflas idaresi seçilir ve işe başlar. Yalnız, ikinci alacaklılar toplantısı ve masa mallarının satışı, iflas kararı kesinleşmedikçe yapılamaz.

2. Kambiyo Senetlerine Mahsus İflas Yolu

Bu iflas yoluna, sadece alacağı bir kambiyo senedine bağlı olan alacaklı gidebilir. Kambiyo senedine bağlı alacak rehinle temin edilmiş olsa bile, alacaklı ilk önce rehnin paraya çevrilmesi yolu ile takipte bulunmadan, iflas yoluna başvurabilir.

Bu yoldaki iflas takibi ve davası, adi iflas yolundakine benzer; her iki yol arasında esaslı bir fark yoktur. Alacaklı, icra dairesine müracaat ederek borçlusu aleyhine takibi başlatır. İcra memuru senedin kambiyo senedi olduğunu ve vadesinin geldiğini tespit ederse, borçluya ödeme emri gönderir. Bu takipte itiraz ve şikayet müddeti beş gündür. Borçlu bu süre içinde yapacağı itirazında mevcut her türlü sebebi belirtmek zorundadır. Yanı sıra borçlu, ödeme emrine karşı şikayet yoluna gidebilir. Şikayette beş gün içinde yine icra dairesine yapılır. Şikayeti de inceleyerek karara bağlayacak makam iflas davasına bakacak olan ticaret mahkemesidir. Bu nedenle alacaklı açacağı iflas davasında, borçlunun şikayetinin de reddini ister.

a. İflas Davası

İflas davasının açılması ve incelenmesi, adi iflas yolunda olduğu gibi, borçlunun ödeme emrine itiraz ve şikayet etmiş olup olmamasına göre değişir.

- Ödeme Emrine İtiraz veya Şikayet Edilmemiş ise Borçlu süresi içinde ödeme emrine itiraz ve şikayette bulunmazsa, aleyhine yapılan takip kesinleşmiş olur. Borçlunun artık itiraz veya şikayette bulunmak hakkı yoktur. Artık iflas davasında itiraz ve şikayetlerini ileri süremez.

- Ödeme Emrine İtiraz veya Şikayet Edilmiş ise

Borçlu süresi içinde ödeme emrine itiraz ve şikayette bulunmuş ise, alacaklı açacağı iflas davasında ticaret mahkemesinden; borçlunun itirazının ve şikayetinin

kaldırılmasını ve borçlunun iflasına karar verilmesini birlikte talep etmelidir.

Bu durumda iflas davası, tümüyle adi iflas yolundaki hükümlere göre incelenip karara bağlanacaktır.

b. Depo Kararı

Açılan davada ticaret mahkemesi, borçlunun süresi içinde ödeme emrine itiraz etmediğini, iflas takibinin kesinleştiğini ve borcun ödenmediğini tesbit ederse; alacak miktarını depo etmesi için borçluya yedi günlük süre verir.

Depo emri süresi içinde yerine getirilmediği takdirde, borçlunun iflasına karar verilir.

İflas kararı ve temyizi, aynen adi iflas yolundaki gibi olduğundan yeniden anlatılmamıştır.

3. Doğrudan Doğruya İflas

Alacaklının, öncelikle icra dairesine başvurup iflas takibi yapmadan ticaret mahkemesinde iflas davası açtığı usule doğrudan doğruya iflas yolu denilmektedir.

a. Alacaklının Talebi ile Doğrudan İflas

Bazı durumlarda, alacaklının borçluya karşı bir iflas takibinde bulunması, icra dairesinin borçluya iflas ödeme emri göndermesi, ödeme emrindeki sürelerin beklenmesi alacaklının alacağına kavuşmasını tehlikeye sokabilir veya borçlunun borcunu ödemeyeceği önceden kuvvetle tahmin edilmektedir. Bu gibi hallerde alacaklının doğrudan ticaret

mahkemesinde iflas davası açarak borçlunun iflasını isteyebilmesi gerekir.

İcra ve İflas Kanununda sayılan doğrudan iflas halleri şunlardır:

- Borçlunun ikametgahının belli olmaması,
- Borçlunun taahhütlerinden kurtulmak amacıyla kaçması,
- Borçlunun, alacaklarının haklarını ihlal eden hileli muamelelerde bulunması veya bunlara teşebbüs etmesi,
- Borçlunun haciz yolu ile yapılan takip sırasında mallarını saklaması,
- Borçlunun ödemelerini tatil etmiş bulunması,
- Borçlunun teklif ettiği konkordatonun tasdik olunmaması,
- İlâma dayalı alacak, icra emriyle istenildiği halde ödenmemişse,

Borçlunun doğrudan iflası istenebilir. Ayrıca yasada, sermaye şirketlerinin de alacaklının talebi üzerine doğrudan iflasının istenebileceği kabul edilmiştir. Buna göre, borçları mevcut ve alacaklarından fazla olduğu idare ve temsil eden kişiler tarafından beyan ve ispat edilirse bu şirketlerin iflasına karar verilebilir.

Yukarıda sayılan durumlardan birinin mevcut olması halinde, alacaklı, borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki ticaret mahkemesine başvurarak borçlu aleyhine iflas davası açar.

Burada borçluya karşı daha önce bir takip yapılmadığından, borçluya kendisini savunması için imkan verilmesi gereklidir. Bu nedenle yasada borçlunun açılamaada bulunmak üzere mahkemeye çağırılması öngörülmektedir. Borçlu duruşmaya gelmezse yokluğunda devam edilerek karar verilir.

Alacaklı doğrudan iflas davasında alacağının varlığını ve dayandığı iflas sebebinin isbat etmek zorundadır. Ticaret mahkemesi yapacağı inceleme neticesinde alacağın ve iflas sebebinin varlığına kanaat getirdiği takdirde, adi iflas yolunda olduğu gibi öncelikle depo kararı verir. Süresi içinde depo kararı yerine getirilmediği takdirde borçlunun iflasına karar verecektir.

b. Borçlunun Müracaatı ile Doğrudan Doğruya İflas :

Borçlarını ödeyemeyecek durumda olan borçlunun, yetkili ticaret mahkemesinden kendi iflasını istemesidir.

Ticaret mahkemesi, borçlunun borçlarını ödeyemeyecek durumda olduğunu re'sen inceleyemeyeceği gibi, borçlunun ispatlamasını da isteyemez. Mahkeme borçlunun beyanına göre onun iflasına karar vermeye mecburdur.

Borçlu iflasını isteyip istememekte serbesttir. Ancak, borçlunun alacaklılarından biri borçlu aleyhine haciz yolu ile takip yapar, bu takip neticesinde yarı mevcudunun elinden çıkmasına sebep olur ve borçlunun kalan mevcudu da muaccel ve vadesi bir sene içinde gelecek olan diğer borçlarını ödemeye yetişmiyorsa, o zaman borçlu derhal ticaret mahkemesinden iflasını istemeye mecburdur. Bu durumda olan borçlu iflasını istemez ve bir yıl içinde iflas ederse, taksiratlı müflis sayılır ve cezalandırılır.

Borçlunun iflas talebini ticaret mahkemesi duruşma yapmaksızın inceler ve iflasına karar verir.

III. İflas Kararının Sonuçları

1. İflasın Borçlunun Malları Hakkında Sonuçları

a. İflas masası

İflasın açılması ile, müflisin haczedilebilir bütün malları, alacak ve hakları nerede bulunursa bulunsun kendiliğinden bir masa, yani bir topluluk teşkil eder; buna “iflas masası” denir. İflasın açılması ile borçlu artık masaya dahil mal varlığı üzerinde tasarrufta bulunamaz; masanın idaresi iflas organlarına geçer.

b. İflasın Müflisin Tasarruf Ehliyetine Tesiri

İflas masasına girmeyen malları ve şahsi çalışması bakımından müflisin medeni hakları kullanma ehliyeti hiçbir kısıntıya uğramaz.

İflasın gayesi, müflisin masaya giren mal ve haklarının tasfiye edilmesi ve elde edilecek paradan alacaklılarının tatmin edilmesi olduğundan, iflasın açılmasıyla, müflisin masaya giren mal ve haklar üzerindeki tasarruf yetkisi kısıntıya uğrar.

İflasın ilanından sonra masaya ait bir şeyi iyi niyetle de olsa iktisap edebilmek mümkün değildir. Bütün bu tasarruflar masaya karşı mutlak olarak hükümsüzdür. Müflisin masaya dahil mal ve haklar üzerindeki her türlü tasarrufu alacaklılara karşı hükümsüzdür.

Müflis masa mevcudunu azaltıcı veya masanın pasifini artırıcı tasarruflarda bulunamaz; masaya dahil mallar üzerindeki tasarruf yetkisi iflas masasına aittir. Masa bu yetkisini kanuni mümessil olan iflas idaresi vasıtasıyla kullanır.

c. Takiplerin Durması ve Düşmesi

İflas toplu bir cebri icra yolu olduğundan ve iflas tasfiyesinde alacaklılar eşit olarak muamele görecekerinden, artık ferdi icra takibine gerek yoktur. Bütün alacaklılar alacaklılarını iflas masasına yazdıracaklar ve tasfiye sonucu elde edilen paradan tatmin olacaklardır.

Bu nedenle, iflasın açılmasından sonra müflis aleyhine başlamış olan takipler, iflasın açılması ile duracak ve iflas kararının kesinleşmesi ile de takipler düşecektir. Yanı sıra, tasfiye müddetince müflise karşı yeni takip yapılamaz.

2. İflasın Alacaklılar Bakımından Hukuki Sonuçları

a. Müflisin Borçlarının Muaccel Hale Gelmesi

İflasın açılması ile müflisin vadesi gelmemiş borçları, kendiliğinden muaccel hale gelir. Buna mukabil, müflisin üçüncü şahıslardan olan alacaklarına iflasın hiçbir tesiri yoktur. Sadece bu alacaklar vadesinde müflis yerine, iflas masası tarafından ödenecektir.

b. Faizlerin Kesilmesi

İflasın açılması ile faizler kesilir. Alacaklı, alacağını iflasın açıldığı tarihe kadar işlemiş faizi ile birlikte masaya yazdırır; iflastan sonraki dönem için faiz isteyemez.

c. Müflisin Kefil Olduğu Borçlar

Yasaya göre, müflisin kefil olduğu borçlar, vadeleri gelmemiş olsa bile masaya borç olarak kaydedilir. Kefalet alacaklısına, diğer alacaklılar gibi masadan ödeme yapılır. Masa ödediği para nisbetinde kefalet alacaklısının yerine geçer; onun haklarına halef olur.

IV. İflasın Tasfiyesi

a. Masanın Teşkili

İlk olarak masaya girmesi gereken mal ve hakların neler olduğunun tesbit edilmesi gerekir (defter tanzimi). Bu mal ve hakların kaçırılması veya kaybolmasının önlenmesi için gereken tedbirler alınır (muhafaza tedbirleri). Daha sonra, deftere geçen malların değerine göre iflasın tasfiye şekli tesbit edilir. (tasfiyenin tatili, basit tasfiye veya adi tasfiye).

Masaya ait hiçbir mal bulunamadığı takdirde, tasfiyenin tatiline karar verilir ve bu durum ilan edilir. Masadaki malların adi tasfiye usulünde tasfiye masraflarını karşılayamayacak değerde olduğu anlaşılırsa, tasfiyenin basit usule göre yapılması kararlaştırılır. Ancak, burada adi tasfiye anlatılmakla yetinilecektir.

b. Adi Tasfiye

Müflisin mallarının, masrafları karşılayacağı anlaşılırsa, tasfiye adi tasfiye usulüne göre yapılır. Buna göre;

- Adi tasfiye yolu ile tasfiyenin yapılacağı ilan edilir.
- Birinci alacaklılar toplantısı yapılır ve iflas idaresi seçilir.
- Seçilen iflas idaresi masa alacaklarını tahsil eder; bazı hallerde acele satışlar yapar; üçüncü şahısların istihkak

iddiaları hakkında karar verir; iflas alacaklılarını araştırır ve sıra cetveli yapar.

- İkinci alacaklılar toplantısı yapılır; masa malları satılır ve paralar paylaşılır.

c. İflas İdaresi

Birinci alacaklılar toplantısında hazır bulunan alacaklılar bir veya birkaç gerçek kişiden ibaret bir iflas idaresi seçip, masanın idare ve tasfiyesiyle görevlendirirler. İflas idaresinde görev alanların alacaklı olmaları şart değildir. İflas idaresi, iflas dairesinin denetimi altındadır. İflas idaresi, iflas masasının kanuni mümessilidir; yani masanın bir organıdır.

e. İflas İdaresinin Görevleri

İflas idaresinin görevi, iflas dairesinin denetimi altında iflas masasını idare ve tasfiye etmektir. İflas idaresinin görevi iflasın kapatılmasına kadar devam eder.

Tasfiye sırasında masanın menfaatlerini gözetmek zorundadır. Masanın teşkili safhasında defteri tutulan ve muhafaza altına alınan masa mallarını muhafaza etmeye devam etmek ve masa mallarını çoğaltmak.

Masanın pasifini tesbit etmek

Bundan sonra iflas idaresi ikinci alacaklılar toplantısı için çağrı yapar ve elde ettiği paraları alacaklılara paylaşır.

Masada mal kalmadığı takdirde, iflasın kapatılmasına karar vermesi için ticaret mahkemesine müracaat eder.

i) Alacakların İncelenmesi

Adi tasfiye ilanı ile, müflisten alacaklı olanlara ve müflisin elindeki mallar üzerinde istihkak iddiasında bulunanlara, alacaklarını veya istihkak iddialarını yazdırmaları için bir

aylık süre verilir. Bu sürenin bitiminde iflas idaresi masaya yazdırılan her alacağı ve istihkak iddiasını inceleyerek;

- Alacağın mevcut olup olmadığını,
- Mevcut ise ne nisbette mevcut olduğu,
- Alacak yazdıran kimsenin gerçek alacaklı olup olmadığı,
- Alacağın imtiyazlı olup olmadığı,
- İmtiyazlı ise sırasının ne olduğunu

araştırır.

Müflisin yapacağı açıklamaların yanı sıra, alacak veya istihkak iddiasında bulunanların gösterecekleri delillere göre edineceği kanaat uyarınca her alacak ve istihkak iddiası hakkında açık bir şekilde kabul veya ret kararı verir.

İflas idaresinin kabul veya red kararlarına karşı ilgililer sıra cetveline ticaret mahkemesinde itiraz davası açabilirler.

c. Adi Tasfiye

Müflisin mallarının, masrafları karşılayacağı anlaşılırsa, tasfiye adi tasfiye usulüne göre yapılır. Buna göre;

- Adi tasfiye yolu ile tasfiyenin yapılacağı ilan edilir.
- Birinci alacaklılar toplantısı yapılır ve iflas idaresi seçilir.
- Seçilen iflas idaresi masa alacaklarını tahsil eder; bazı hallerde acele satışlar yapar; üçüncü şahısların istihkak iddiaları hakkında karar verir; iflas alacaklılarını araştırır ve sıra cetveli yapar.
- İkinci alacaklılar toplantısı yapılır; masa malları satılır ve paralar paylaşılır.

d. İflas İdaresi

Birinci alacaklılar toplantısında hazır bulunan alacaklılar bir veya birkaç gerçek kişiden ibaret bir iflas idaresi seçip, masanın idare ve tasfiyesiyle görevlendirirler. İflas idaresinde görev alanların alacaklı olmaları şart değildir. İflas idaresi, iflas dairesinin denetimi altındadır. İflas idaresi, iflas masasının kanuni mümessilidir; yani masanın bir organıdır.

d. İflas İdaresinin Görevleri

İflas idaresinin görevi, iflas dairesinin denetimi altında iflas masasını idare ve tasfiye etmektir. İflas idaresinin görevi iflasın kapatılmasına kadar devam eder.

Tasfiye sırasında masanın menfaatlerini gözetmek zorundadır. Masanın teşkili safhasında defteri tutulan ve muhafaza altına alınan masa mallarını muhafaza etmeye devam etmek ve masa mallarını çoğaltmak.

Masanın pasifini tesbit etmek

Bundan sonra iflas idaresi ikinci alacaklılar toplantısı için çağrı yapar ve elde ettiği paraları alacaklılara paylaşır.

Masada mal kalmadığı takdirde, iflasın kapatılmasına karar vermesi için ticaret mahkemesine müracaat eder.

i) Alacakların İncelenmesi

Adi tasfiye ilanı ile, müflisten alacaklı olanlara ve müflisin elindeki mallar üzerinde istihkak iddiasında bulunanlara, alacaklarını veya istihkak iddialarını yazdırmaları için bir aylık süre verilir. Bu sürenin bitiminde iflas idaresi masaya yazdırılan her alacağı ve istihkak iddiasını inceleyerek;

- Alacağın mevcut olup olmadığını,
- Mevcut ise ne nisbette mevcut olduğu,

- Alacak yazdıran kimsenin gerçek alacaklı olup olmadığı,
- Alacağın imtiyazlı olup olmadığı,
- İmtiyazlı ise sırasının ne olduğunu

araştırır.

Müflisin yapacağı açıklamaların yanı sıra, alacak veya istihkak iddiasında bulunanların gösterecekleri delillere göre edineceği kanaat uyarınca her alacak ve istihkak iddiası hakkında açık bir şekilde kabul veya ret kararı verir.

İflas idaresinin kabul veya red kararlarına karşı ilgililer sıra cetveline ticaret mahkemesinde itiraz davası açabilirler.

ii) Alacakların Sırası (İİK.m.206-207)

İflasda ilk ayırım, adi ve rehinli alacak olarak yapılır. Rehimli alacaklar rehinli malın satışından elde edilecek bedelden öncelikli olarak alacaklarını elde etmek hakkına haizdirler. Rehimli alacakların dışında kalan diğer alacaklar adi alacaklar olarak nitelendirilir ve bunlarda sıra şu şekildedir;

Madde 206 - (Değişik madde: 03/07/1940 - 3890/1 md.)(*)

Alacakları rehinli olan alacaklıların satış tutarı üzerinde, gümrük resmi ve akar vergisi gibi Devlet tekliflerinden muayyen eşya ve akardan alınması lazım gelen resim ve vergi o akar veya eşya bedelinden istifa olunduktan sonra rüçhan hakları vardır.

Bir alacak birden ziyade rehinle temin edilmiş ise satış tutarı borca mahsup edilirken her rehinin idare ve satış masrafı ve bu rehinlerden bir kısmı ile temin edilmiş başka alacaklar da varsa bunlar nazara alınıp paylaştırmada lazım gelen tenacübe riayet edilir.

Alacakları taşınmaz rehniyle temin edilmiş olan alacaklıların sırası ve bu teminatın faiz ve eklentisine şümulü Kanunu Medeninın taşınmaz rehnine müteallik hükümlerine göre tayin olunur. (Ek cümle: 29/06/1956 - 6763/42 md.) Alacakları gemi ipoteği ile temin edilmiş olan alacaklılarla gemi alacaklıları hakkında Türk Ticaret Kanununun bu cihetlere ait hususi hükümleri tatbik olunur.

(Değişik fıkra: 17/07/2003 - 4949 S.K./52. md.)(**)(***)
Teminatlı olup da rehinle karşılanmamış olan veya teminatsız bulunan alacaklar masa mallarının satış tutarından, aşağıdaki sıra ile verilmek üzere kaydolunur:

Birinci sıra:

A) İşçilerin, iş ilişkisine dayanan ve iflasın açılmasından önceki bir yıl içinde tahakkuk etmiş ihbar ve kıdem tazminatları dahil alacakları ile iflas nedeniyle iş ilişkisinin sona ermesi üzerine hak etmiş oldukları ihbar ve kıdem tazminatları,

B) İşverenlerin, işçiler için yardım sandıkları veya sair yardım teşkilatı kurulması veya bunların yaşatılması maksadıyla meydana gelmiş ve tüzel kişilik kazanmış bulunan tesislere veya derneklere olan borçları,

C) İflasın açılmasından önceki son bir yıl içinde tahakkuk etmiş olan ve nakden ifası gereken aile hukukundan doğan her türlü nafaka alacakları.

İkinci sıra:

Velayet ve vesayet nedeniyle malları borçlunun idaresine bırakılan kimselerin bu ilişki nedeniyle doğmuş olan tüm alacakları;

Ancak bu alacaklar, iflas, vesayet veya velayetin devam ettiği müddet yahut bunların bitmesini takip eden yıl içinde açılırsa imtiyazlı alacak olarak kabul olunur. Bir davanın veya takibin devam ettiği müddet hesaba katılmaz.

Üçüncü sıra:

Özel kanunlarında imtiyazlı olduğu belirtilen alacaklar.

Dördüncü sıra:

İmtiyazlı olmayan diğer bütün alacaklar.

(Ek fıkra: 17/07/2003 - 4949 S.K./52. md.) Bir ve ikinci sıradaki müddetlerin hesaplanmasında aşağıdaki süreler hesaba katılmaz:

1. İflasın açılmasından önce mühlet de dahil olmak üzere geçirilen konkordato süresi.
2. İflasın ertelenmesi süresi.
3. Alacak hakkında açılmış olan davanın devam ettiği süre.
4. Terekenin iflas hükümlerine göre tasfiyesinde, ölüm tarihinden tasfiye kararı verilmesine kadar geçen süre.

Yukarıda sayılan sıraların her birindeki alacaklılar, kendi aralarında eşit haklara sahiptirler. Toplanan para öncelikle birinci sıradaki alacaklılar arasında eşit şekilde paylaşılacaktır. Birinci sıradaki alacaklılar alacaklarını tamamen almadıkça ikinci sıradaki alacaklılara hiçbir şey dağıtılamaz. Bu şekilde sonraki sıralara dağıtım yapılır. En son altıncı sıradaki imtiyazsız alacaklılar arasında paylaşılır.

Kalan para altıncı sıradaki alacakları ödemeye yetmezse, her alacaklıya alacağı nisbetinde ödeme yapılır. Buna garameten paylaşırma denilir. (İİK.m.207)

iii) Sıra Cetveli

Sıra cetvelinde masaya yazdırılan her alacak ve istihkak iddiasının iflas idaresi tarafından kabul edilen miktarı ve sırası gösterilir. Reddedilen alacaklar da red sebepleriyle birlikte gösterilir.

Cetveli doğru bulmayan ilgililer şikayet veya itiraz yoluna başvurabilirler.

Sıra cetveli düzenlenirken uyulması gereken iflas hukuku kurallarına aykırı hareket edildiği veya yapılan muamelenin hadiseye uygun olmadığı iddia edilirse, bu durumda İcra Tetkik Mercii'ne şikayet yapılması gerekir.

Bir alacaklı alacağı hakkında verilen kararın esasına veya başka bir alacaklının alacağına veya onun sırasına itiraz ediyorsa sıra cetveline itiraz yolu ile ticaret mahkemesinde dava açmak zorundadır.

Sıra cetveline karşı yedi gün içinde şikayet ve itiraz davası yoluna gidilmezse veya gidilir de şikayet veya itirazlar reddedilirse, sıra cetveli kesinleşir. Böylece kesinleşen sıra cetveline göre pay cetveli düzenlenir ve paylaşırma yapılır.

e. İkinci Alacaklılar Toplantısı

İflas idaresi, alacakların incelenmesini bitirdikten sonra, düzenlediği sıra cetvelini iflas dairesine verir ve ilan ederek alacaklıları ikinci alacaklılar toplantısına davet eder. İkinci alacaklılar toplantısı için sıra cetvelinin kesinleşmesi şart değildir. Toplantıya alacakları kısmen veya tamamen kabul

edilmiş olan alacaklılar davet edilir. Alacakları tamamen reddedilmiş olanlar toplantıya katılamazlar.

Toplantıda iflas idaresi alacaklılara borçların durumu hakkında açıklayıcı bir rapor verir.

Alacaklılar, rapordan sonra iflas idaresini görevde bırakmak isteyip istemediği ve masanın menfaati için gerekli gördüğü diğer konular hakkında bir karar verir.

i) Paraya Çevirme

İflas masasının aktifi ve pasifi tesbit edildikten sonra iflas idaresince masa mallarının paraya çevrilme işlemlerine başlanır. Normal olarak açık artırma suretiyle satışların yapılmasıdır. Ancak, ikinci alacaklılar toplantısında bazı malların pazarlık suretiyle satışına karar verilebilir. Bu durumda bu malların satış işlemleri pazarlık suretiyle yapılır.

ii) Paraların Paylaştırılması

Satış safhası bittikten ve satılan malların bedeli tahsil edildikten sonra, masada toplanan paraların alacaklılara paylaştırılmasına geçilir.

İflas idaresi kesinleşen sıra cetveline göre bütün alacaklılara düşen hisseleri gösterir pay cetveli düzenler. Her sıradaki alacaklı kendi arasında, alacakları nisbetinde olmak üzere eşit bir şekilde paylaştırılır. Buna garameten paylaşırma denir. İflas idaresi pay cetveli ile birlikte son hesabı yapar, iflas dairesine verir ve alacaklılara tebliğ ettirir. Alacaklılar tebliğden itibaren yedi gün içinde pay cetveli ve son hesap hakkında İcra Tetkik Mercii'ne şikayette bulunabilirler.

Pay cetvelinin kesinleşmesinden sonra kesin dağıtıma geçilir. Dağıtım neticesinde bazı alacaklılar alacaklarını tam olarak

alamadıkları takdirde bunlara ödenmeyen kısım için aciz belgesi verilir.

f. İflasın Kapanması

Masadaki paranın kesin dağıtılması ve aciz belgelerinin dağıtılması ile tasfiye işlemleri tamamlanmış olur. İflas idaresi tarafından iflasa karar vermiş olan ticaret mahkemesine müracaat edilerek iflasın kapanmasına karar vermesi talep edilir.

Ticaret mahkemesi yapacağı inceleme neticesinde, iflas tasfiyesinin kanun hükümlerine uygun olarak yapıp bittiğini tesbit ederse, iflasın kapanmasına karar verir. Bu karar ilan edilir ve iflas idaresinin görevi son bulmuş olur; iflas hali sona erer ancak, müflisin müflislik sıfatı kalkmaz. Bunun için itibarın yerine getirilmesi yoluna başvurulması gerekir.

g. İflasın Kaldırılması

Tasfiye devam ederken, müflis bütün borçlarını tamamen öder veya alacaklıların rızasını alabilirse, ticaret mahkemesine müracaat ederek iflasın bütün neticeleri ile birlikte kaldırılmasını isteyebilir.

Ticaret mahkemesi gerekli incelemeyi yaparak istemi yerinde görürse iflasın kaldırılmasına karar verir.